

EDUSKUNNAN VASTAUS 154/2014 vp

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaali-
huollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista an-
netun lain ja potilaan asemasta ja oikeuksista
annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi niihin
liittyviksi laeiksi**

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain ja potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 185/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystoimi on antanut asiasta mietinnön (StVM 15/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 23 § sekä *lisätään* lakiin uusi 23 a § seuraavasti:

23 §

Muistutus

Sosiaalihuollon laatuun tai siihen liittyvään kohteluunsa tyytymättömällä asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus sosiaalihuollon toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Jos asiakas ei sairauden, henkisen toimintakyvyn vajavuuden tai muun vastaavan syyn vuoksi kykene itse tekemään muistutusta tai jos hän on kuollut, muistutuksen voi tehdä hänen laillinen edustajansa, omaisensa tai muu läheisensä. Toimintayksikön on tiedotettava asiakkailleen muistutusoikeudesta riittävällä tavalla sekä järjestettävä muistutuksen tekeminen asiakkaalle mahdollisimman vaivat-

tomaksi. Muistutus tulee tehdä pääsääntöisesti kirjallisesti. Muistutus voidaan tehdä myös suullisesti erityisestä syystä.

Toimintayksikön tai johtavan viranhaltijan on kirjattava muistutus ja käsiteltävä se asianmukaisesti ja annettava siihen kirjallinen vastaus kohtuullisessa ajassa muistutuksen tekemisestä. Vastaus on perusteltava.

Muistutukseen annettuun vastaukseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Muistutuksen tekeminen ei rajoita asiakkaan oikeutta hakea muutosta siten kuin siitä erikseen säädetään. Muistutuksen tekeminen ei myöskään vaikuta asiakkaan oikeuteen kannella asiastaan sosiaalihuoltoa valvoville viranomaisille.

23 a §

Kantelu

Kanteluun sovelletaan mitä hallintolain 8 a luvussa säädetään hallintokantelusta.

Jos asiassa ei ole tehty muistutusta, ja valvontaviranomainen arvioi, että kantelu on tarkoituksenmukaisinta käsitellä muistutuksena, viranomainen voi siirtää asian asianomaiseen toimintayksikköön tai sosiaalihuollon johtavan viranhaltijan käsiteltäväksi. Siirto on tehtävä välittö-

mästi arvion tekemisen jälkeen. Siirrosta on ilmoitettava kantelun tekijälle. Toimintayksikön on annettava tieto siirrettyyn asiaan annetusta vastauksesta siirron tehneelle valvontaviranomaiselle.

Jos asia siirretään, kantelun tutkimatta jättämisestä ei tehdä päätöstä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 10 § sekä *lisätään* lakiin uusi 10 a § seuraavasti:

10 §

Muistutus

Terveys- ja sairaanhoitoonsa tai siihen liittyvään kohteluunsa tyytymättömällä potilaalla on oikeus tehdä muistutus terveydenhuollon toimintayksikössä terveydenhuollosta vastaavalle johtajalle. Jos potilas ei sairauden, henkisen toimintakyvyn vajavuuden tai muun vastaavan syyn vuoksi kykene itse tekemään muistutusta tai jos hän on kuollut, muistutuksen voi tehdä hänen laillinen edustajansa, omaisensa tai muu läheisensä. Toimintayksikön on tiedotettava potilailleen muistutusoikeudesta riittävällä tavalla sekä järjestettävä muistutuksen tekeminen heille mahdollisimman vaivattomaksi. Muistutus tulee tehdä pääsääntöisesti kirjallisesti. Muistutus voidaan tehdä myös suullisesti erityisestä syystä.

Toimintayksikön on käsiteltävä muistutus asianmukaisesti ja siihen on annettava kirjalli-

nen vastaus kohtuullisessa ajassa muistutuksen tekemisestä. Vastaus on perusteltava asian laadun edellyttämällä tavalla.

Muistutuksen tekeminen ei rajoita potilaan oikeutta kannella hoidostaan tai hoitoon liittyvää kohtelustaan terveydenhuollon valvontaviranomaisille.

Jos muistutusta käsiteltäessä ilmenee, että potilaan hoidosta tai kohtelusta saattaa seurata potilasvahinkolaissa (585/1986) tarkoitettu vastuu potilasvahingosta, vahingonkorvauslaissa (412/1974) tarkoitettu vahingonkorvausvastuu, syytteen nostaminen, terveydenhuollon ammatinharjoittamislainsäädännössä tarkoitettu ammatinharjoittamisoikeuksien poistaminen, rajoittaminen tai kurinpitomenettely taikka muussa laissa säädetty kurinpitomenettely, on potilasta neuvottava, miten asia voidaan panna vireille toimivaltaisessa viranomaisessa tai toimielimessä.

10 a §

Kantelu

Kanteluun sovelletaan mitä hallintolain (434/2003) 8 a luvussa säädetään hallintokantelusta.

Jos asiassa ei ole tehty muistutusta, ja valvontaviranomainen arvioi, että kantelu on tarkoituksenmukaisinta käsitellä muistutuksena, viranomainen voi siirtää asian asianomaiseen toimintayksikköön käsiteltäväksi. Siirto on tehtävä välittömästi arvion tekemisen jälkeen. Siirrosta on

ilmoitettava kantelun tekijälle. Toimintayksikön on annettava tieto siirrettyyn asiaan annettusta vastauksesta siirron tehneelle valvontaviranomaiselle.

Jos asia siirretään, kantelun tutkimatta jättämisestä ei tehdä päätöstä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

sosiaalihuoltolain 59 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan sosiaalihuoltolain (710/1982) 59 §, sellaisena kuin se on laissa 923/2011.

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta

20 ____.

Laki

kansanterveyslain 45 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan kansanterveyslain (66/1972) 45 §, sellaisena kuin se on laissa 1254/2005.

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta

20 ____.

Laki

erikoissairaanhoidolain 53 a §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan erikoissairaanhoidolain (1062/1989) 53 a §, sellaisena kuin se on laissa 1256/2005.	Tämä laki tulee voimaan 20 . päivänä kuuta .

Laki

kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 78 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 78 §, sellaisena kuin se on laissa 924/2011.	Tämä laki tulee voimaan 20 . päivänä kuuta .

Laki

mielenterveyslain 33 d §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan mielenterveyslain (1116/1990) 33 d §, sellaisena kuin se on laissa 1257/2005.	Tämä laki tulee voimaan 20 . päivänä kuuta .

Laki

tartuntatautilain 38 a §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan tartuntatautilain (583/1986) 38 a §, sellaisena kuin se on laissa 1259/2005.	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Laki

terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 24 §:n 5 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 24 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1550/2009.	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Laki

yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 38 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) 38 §.	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Laki

yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain 22 b §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain (152/1990) 22 b §, sellaisena kuin se on laissa 1258/2005.	Tämä laki tulee voimaan 20 . päivänä . kuuta .

Helsingissä 19 päivänä marraskuuta 2014